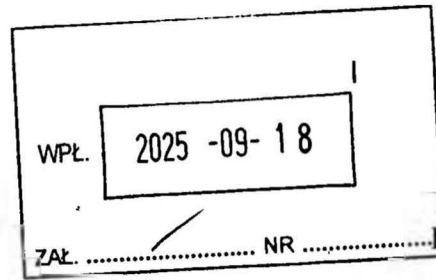

Nurzec 14.09.2025r.

Adam Cylwik

Jesień Podlasia
s.c. D.Kot, A. Cylwik
Nurzec 1 17-111 Boćki

Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur

KMPT.573.11.2025. RKU

W odpowiedzi na zalecenia zawarte w raporcie z wizytacji naszej Placówki informuję , iż :

1. Dostosowano liczbę mieszkańców w placówce do liczby miejsc określonych w decyzji Wojewody
2. Aby uzupełnić dokumentację osób ubezwłasnowolnionych całkowicie o postanowienia sądu opiekuńczego wystąpiono do sądu o udzielenie zezwolenia na pobyt w/w osób w placówce . Przy przyjęciu nowych mieszkańców będzie przeprowadzona weryfikacja czy opiekunowie prawni dysponują takim orzeczeniem.
3. Dokumentacja indywidualna mieszkańców jest prowadzona w sposób rzetelny i zgodny z przepisami prawa.
4. Zostały podjęte działania (przeprowadzono indywidualne rozmowy z personelem) w celu wyeliminowania złych postaw , zobligowano personel do odnoszenia się z szacunkiem do osób przebywających w placówce i komunikowania się w sposób opanowany i pozbawiony wulgaryzmów , bez względu na okoliczności i zachowanie mieszkańców.
5. każdy nowo przyjmowany mieszkaniec będzie badany przez pielęgniarkę .
6. Obrażenia mieszkańców dokumentowane są w specjalnie założonym zeszycie .
7. Zatrudniono pielęgniarki które są odpowiedzialne za rozkładanie leków mieszkańcom .
8. Dla każdego mieszkańca zostanie założony zeszyt , w którym będą wpisywane zalecenia lekarskie dotyczące nazw przyjmowanych leków i dawkowanie opatrzone pieczętką i podpisem lekarza .
9. Dla każdego mieszkańca wyodrębniono dokumentację medyczną , która przechowywana jest w miejscu dostępnym dla personelu medycznego.
10. Zatrudniona kucharka ma uprawnienia dietetyka . Jadłospis jest ustalany w oparciu o indywidualne zalecenia lekarskie z rozróżnieniem na poszczególne diety.
11. Zapewniono mieszkańcom właściwą opiekę higieniczną . Wszystkie zabiegi higieniczne odnotowywane są w zeszycie .
12. Zatrudniono nowych pracowników (w tym dwie pielęgniarki).
13. Grafiki pracy personelu opracowywany jest co miesiąc .
14. Każdy pracownik ma zakres obowiązków.
15. Planujemy w najbliższym czasie zorganizować szkolenie dla pracowników .
16. Prace remontowe będą prowadzone w sposób bezpieczny i jak najmniej uciążliwy dla podopiecznych.
17. Liczba osób zakwaterowanych w pokojach jest zgodna z metrażem i przepisami ustawy o pomocy społecznej.
18. Zapewniono odpowiednią liczbę łazienek w stosunku do liczby mieszkańców przebywających w placówce .
19. Zobowiązano konserwatora do systematycznego przeglądu pomieszczeń i urządzeń oraz dokonywanie na bieżąco napraw.
20. We wszystkich pokojach dostosowano umeblowanie do wymogów określonych w art. 68 ust.4 pkt 3 u.o.p.s
21. Osoby samodzielne mają możliwość samodzielnego wietrzenia pokoi . W pozostałych pokojach

zobowiązano opiekunki do codziennego ich wietrzenia .

22. Ustawa o pomocy Społecznej nie nakłada obowiązku montażu instalacji alarmowo – przyzywowej .W naszej Placówce nie ma w chwili obecnej osób leżących .

23. Pomieszczenia są sprzątane codziennie .

24. Planujemy zatrudnić dodatkowo personel , który zajmował się będzie wyłącznie dbaniem o czystość .

25. Wydzielono miejsce do palenia i zamontowano wentylator .

26. Placówka jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (winda, podjazd , uchwyty w łazienkach) .

27. Wystąpimy do lekarza o uzupełnienie dokumentacji mieszkańcom , którzy mają ograniczoną możliwość samodzielnego opuszczania placówki o odpowiednie zaświadczenia.

28. Wyjścia będą ograniczane tylko w oparciu o przepisy obowiązującego prawa .

29. Od października zostanie zatrudniona osoba , która legitymuje się kwalifikacjami (posiada dyplom terapeuty zajęciowego) do prowadzenia zajęć z mieszkańcami.

30. Jesteśmy w trakcie nawiązywania współpracy z rehabilitantem.

31. Jesteśmy w trakcie opracowywania procedur dotyczących sposobu postępowania pracowników w sytuacjach trudnych .

32. Tablice informacyjne są uzupełnione o numery alarmowe oraz dane organów stojących na straży praw człowieka i instytucji kontrolnych.

33. Rozważymy zatrudnienie psychologa .

Anna G. G. G.

Białystok, 27 sierpnia 2025 r.

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-V.9421.4.14.2025.WB

**Pan
Rafał Kulas
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Dyrektorze.

w odpowiedzi na pismo z dnia 11 sierpnia 2025, nr KMPT.573.11.2025.RKU przesyłające Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji placówki całodobowej opieki JESIEŃ PODLASIA s.c. D. Kot, A. Cylwik w Nurcu, w którym skierowane jest do Wojewody pytanie zawarte w pkt 28 ww. Raportu tj. *"czy placówka całodobowej opieki Jesień Podlasia w Nurcu może świadczyć usługi opiekuńcze osobom przewlekle chorym, ze zdiagnozowanymi zaburzeniami psychicznymi, a także czy powyższa kwestia była weryfikowana przez urzędników Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku podczas dotychczasowych kontroli placówki"* uprzejmie informuję, co następuje.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trakcie kontroli doraźnej placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku – JESIEŃ PODLASIA, Nurzec 1, 17-111 Boćki, przeprowadzonej w dniu 18.03.2025 r., w zakresie przestrzegania standardu usług socjalno-bytowych oraz przestrzegania praw osób przebywających w placówce, pismem z dnia 6.06.2025 r. numer PS-V.9421.4.10.2025.ETB (pismo w załączeniu) wystąpiono do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o wyjaśnienie tj.

- 1) czy w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku mogą przebywać osoby, których stan zdrowia wymaga opieki o szczególnym charakterze (osoby przewlekle psychicznie chore),
- 2) kto może rozkładać i podawać leki osobom tego potrzebującym, czy osoby zatrudnione w placówce powinny posiadać do tego uprawnienia i czy minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji osób sprawujących opiekę mogą stanowić gwarancję właściwej opieki nad osobami szczególnej troski?

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pismem z dnia 4 lipca 2025 r. nr DPS-I.070.41.2025 nie wskazało, aby w powyższych placówkach nie mogły przebywać osoby z zaburzeniami psychicznymi - pismo w załączeniu.

Jednocześnie informuję, że w ww. Placówce w dniu 21.07.2025 r. przeprowadzono kontrolę doraźną, której przedmiotem było sprawdzenie przestrzegania standardu usług socjalno-

bytowych oraz przestrzegania praw osób przebywających w placówce wg. stanu na dzień kontroli, w tym sprawdzenie realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 16 kwietnia 2025 r. nr PS-V.431.7.2025.AM wystosowanych po kontroli doraźnej przeprowadzonej w ww. Placówce w dniu 18 marca 2025 r.

Pismem z dnia 12 sierpnia 2025 r. przesłano protokół z ustaleniami kontroli do podpisu kierownika. Protokół został odebrany w dniu 18.08.2025 r. Obecnie czekamy na zwrot podpisanego protokołu.

W trakcie kontroli stwierdzono że, warunki w placówce poprawiły się, w tym między innymi:

- dostosowano liczbę mieszkańców w placówce do liczby miejsc określonych w decyzji Wojewody Podlaskiego z dnia 02.06.2020 r. znak: PS-V.9423.7.2020.BP zezwalającej Panu Dariuszowi Kot [REDAKTOWANE] oraz Panu Adamowi Cylwik [REDAKTOWANE] – współnikom spółki cywilnej JESIEŃ PODLASIA s.c. D. Kot, A. Cylwik. Nurzec 1, 17-111 Boćki, na prowadzenie placówki, na 48 miejsc,
- zapewniono w łazienkach i toaletach uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń,
- zapewniono standard w zakresie powierzchni pokoi mieszkalnych oraz w części pokoi zapewniono standard w zakresie wyposażenia,
- zapewniono mieszkańcom całodobowy dostęp do drobnych posiłków i napojów między posiłkami, dostęp do jadłospisu i godzin wydawania posiłków,
- standard usług poprawił się również w zakresie dostępu do lekarza pierwszego kontaktu oraz lekarzy poradni specjalistycznych, w zakresie pomocy w utrzymaniu czystości mieszkańców oraz w nieznacznym stopniu organizowania mieszkańcom placówki czasu wolnego, dostosowanego do ich wieku, stanu zdrowia i potrzeb form aktywności, integracji, aktywizacji.

Jednocześnie stwierdzono też nieprawidłowości m. in.

- brak pomocniczego pomieszczenia do prania i suszenia,
- zwiększono liczbę osób zatrudnionych w Placówce, ale nie osiągnięto jeszcze wymaganego wskaźnika, w tym nie wszystkie osoby posiadają wymagane kwalifikacje,
- nadal nie działa winda.

Szczegółowe zalecenia zostaną zawarte w wystąpieniu pokontrolnym, które zostanie sporządzone po zwrocie przez kierownika Placówki podpisanego protokołu.

Zał. Pismo z dnia 6.06.2025 r. numer PS-V.9421.4.10.2025.ETB

Pismo MRPiPS z dnia 4 lipca 2025 r. nr DPS-I.070.41.2025

Z poważaniem

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Mieczysława Nartowicz
Z-ca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej

Białystok, 06 czerwca 2025 r.

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-V.9421.4.10.2025.ETB

**Pani Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

**ul. Nowogordzka 1/3/5
00-513 Warszawa**

Szanowna Pani Dyrektor,

W związku z pojawiającymi się w informacjach dot. złych warunków panujących w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku - JESIEŃ PODLASIA, Nurzec 1, 17-111 Boćki, <https://wydarzenia.interia.pl/podlaskie/news-zmowa-milczenia-na-podlasiu-ludzie-w-katastrofalnych-warunka,nld,21824269> uprzejmie informuję, że pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na podstawie art. 22 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ w dniu 18 marca 2025 r., przeprowadzili kontrolę doraźną w ww. placówce. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie przestrzegania standardu usług socjalno- bytowych oraz przestrzegania praw osób przebywających w placówce. Kontrola została przeprowadzona w związku z e-mailem z dnia 10 marca 2025 r. od osoby fizycznej w sprawie nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania ww. placówki.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniono negatywnie. W trakcie kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości w zakresie prowadzenia placówki: przebywania większej liczby mieszkańców niż określona w decyzji Wojewody Podlaskiego z dnia 02.06.2020 r. znak: PS-V.9423.7.2020.BP zezwalającej na prowadzenie placówki, miejsca pobytu, wyżywienia, utrzymania czystości, odpowiedniej ilości odzieży i obuwia, poziomu świadczonych usług opiekuńczych, w tym opieki zdrowotnej i higienicznej, zatrudnienia w placówce i wskaźnika zatrudnienia, przestrzegania praw mieszkańców, rejestru zdarzeń nadzwyczajnych, prowadzonej dokumentacji osób przebywających w placówce.

Pismami z dnia 16 kwietnia 2025 r. na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wystosowano do kierownika placówki zalecenia pokontrolne w ww. zakresie oraz przesłano do podmiotu prowadzącego placówkę tj. Pana Dariusza Kot zam. Bautscha 5, 26-800 Białobrzegi oraz Pana Adama Cylwik zam. Nurzec 1, 17-111 Boćki – współników spółki cywilnej JESIEŃ PODLASIA s.c. D. Kot, A. Cylwik, Nurzec 1, 17-111 Boćki, wystąpienie pokontrolne oraz informację o istotnych uchybieniach w kontrolowanej jednostce:

¹ Dz. U. 2024 r. poz. 1283 ze zm.

Link do dokumentacji kontrolnej na stronie internetowej PUW :

<https://puw.bip.gov.pl/kontrole-w-placowkach-zapewniajacych-calodobowa-opieke-osobom-niepelnosprawnym-przewleklo-chorym-lub-w-podeszlym-wieku-2025/kontrola-dorazna-placowki-jesien-podlasia-nurzec-1-17-111-bocki.html>

Kierownik jednostki, pismem z dnia 16 maja 2025 r. (data wpływu do PUW- 21.05.2025 r.) poinformował o realizacji części zaleceń pokontrolnych oraz o terminach wykonania pozostałych zaleceń pokontrolnych. W związku z brakiem akceptacji sposobu realizacji zaleceń wskazanego przez kierownika placówki, pismem z dnia 2 czerwca 2025 r. PS-V.431.7.2025.AM ponownie wystosowano zalecenia do kierownika placówki.

Dodatkowo, w związku z wynikami ww. kontroli, na podstawie art. 130 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, wystosowano w dniu 31.03.2025 r. pisma znak j.w do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku Podlaskim, Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku Podlaskim oraz NZOZ w Bielsku Podlaskim, o podjęcie działań w zakresie realizowanych zadań, oraz celem ustalenia czy przebywanie osób w powyższej placówce nie zagraża ich życiu i zdrowiu. Ww. instytucje udzieliły odpowiedzi – NZOZ- 11.04.2025 r., Sanepid- 14.04.2025 r. nr HK.90.27.10.2025, Straż 15.04.2025 r. nr PRZ.0760.2.2025.JC, nie stwierdziły, aby przebywanie w placówce zagrażało życiu i zdrowiu ich mieszkańców.

Ponadto, pismem z dnia 06 czerwca 2025 r. znak j.w. wystąpiono z prośbą do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku o wzmożenie nadzoru sanitarnego nad ww. placówką.

Jednocześnie w trakcie postępowania kontrolnego pojawiły się istotne wątpliwości w zakresie sposobu zapewnienia opieki zdrowotnej i higienicznej w Placówce, w szczególności w kontekście przebywania tam osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zgodnie z ustaleniami, w Placówce przebywało 11 osób zgłoszonych do Poradni Zdrowia Psychicznego w Bielsku Podlaskim. Dyrektor Placówki nie przedłożyła dokumentacji w zakresie korzystania z pomocy lekarza psychiatry. Z wyjaśnień Dyrektora wynikało, że około 48 mieszkańców przyjmuje leki, Dyrektor rozdziela je z pamięci, twierdząc, że wie jakie leki przyjmuje dany mieszkaniec.

Podczas kontroli stwierdzono, że leki znajdowały się w pomieszczeniu prywatnym Dyrektora, w niepodpisanych reklamówkach, pudełkach, torbie, które były poustawiane na ziemi i na stole, część leków znajdowała się w szafce w regale, rozrzucona, niepodpisana. Między lekami, na stole leżał kot. Ponadto w kilku pokojach mieszkańców zaobserwowano leki p/bólowe na parapetach. W Domu nie była prowadzona dokumentacja dotycząca dawkowania i podawania leków oraz zleceń lekarskich w ww. zakresie niezgodnie z art. 68a pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Stan zatrudnienia osób, które zapewniają usługi opiekuńcze, nie spełniał wskaźnika określonego w art. 68a pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, na dzień kontroli w placówce przebywało 64 osób, natomiast opiekę sprawowało 8 opiekunów, którzy posiadali udokumentowane co najmniej 2 letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług osobom niepełnosprawnym, przewlekłe

chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz zostali przeszkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie czy w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku mogą przebywać osoby, których stan zdrowia wymaga opieki o szczególnym charakterze.

W kontekście standardów zatrudnienia w placówce określonych w przepisach, kto może rozkładać i podawać leki osobom tego potrzebującym, czy osoby zatrudnione w placówce powinny posiadać do tego uprawnienia? Czy minimalne wymagania dotyczące kwalifikacji osób sprawujących opiekę mogą stanowić gwarancję właściwej opieki nad osobami szczególnej troski?

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi w najkrótszym możliwym terminie.

Z poważaniem

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Sirocka
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
DPS-I.070.41.2025

Pani
Aneta Sirocka
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej
Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku

Dotyczy: interpretacji przepisów ustawy o pomocy społecznej

Szanowna Pani Dyrektor,

odpowiadając na pismo z dnia 6 czerwca 2025 r. znak: PS-V.9421.4.10.2025.ETB dotyczące interpretacji przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz wątpliwości w zakresie sposobu zapewnienia opieki zdrowotnej i higienicznej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, wyjaśniam, co następuje.

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku prowadzone są w ramach działalności statutowej lub gospodarczej. Zgodnie z art. 68a pkt 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej, podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1, przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej,

opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, oraz zapewnić, aby osoby, o których mowa w pkt 4, świadczyły pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, z tym że czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki, o których mowa w pkt 4, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy, a w przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy tylko w jednej placówce.

Zauważyć należy, że ustawa o pomocy społecznej określa wymogi dotyczące kwalifikacji personelu opiekuńczego zatrudnionego w placówce, a także wymóg minimalnego zatrudnienia pracowników wykonujących czynności w ramach usług opiekuńczych. Odnosząc się do kwestii standardów zatrudnienia w placówce określonych w przepisach oraz rozważając, kto może rozkładać i podawać leki mieszkańcom placówki, należy w pierwszej kolejności zadać pytanie, kto wykonuje te czynności w stosunku do osoby przewlekle chorej w domu rodzinnym. Funkcję taką wykonuje bliska osoba lub inna osoba sprawująca opiekę. Dawki leku, czas i okres podawania określa lekarz zlecający farmakoterapię. Jeżeli podanie leku wymaga udziału pielęgniarki lekarz zleca wykonanie tego zadania pielęgniarsce środowiskowej. Należy dodać, że warunkach domowych nie podaje się takich leków, których nie może aplikować sobie sam chory lub ktoś bliski z jego otoczenia. Mając na uwadze powyższe oraz wymogi dotyczące

kwalifikacji personelu określone w art. 68a ustawy, w opinii Departamentu wydaje się, że osoby posiadające wskazane w tym przepisie kwalifikacje mogą w ramach czynności opiekuńczych pomóc pacjentowi w przyjmowaniu leku, zgodnie z zaleceniem lekarza np. przez dopilnowanie godzin przyjmowania leku, wyjęcie tabletki z opakowania w przypadku niesprawnych rąk, czy przygotowania wody do ich popicia. Niemniej jednak informuję, że kwestie te pozostają poza zakresem właściwości tut. Ministerstwa, dlatego też proponuję, aby wątpliwości związane z ochroną zdrowia, w tym problematyką podawania leków oraz stosownych do tego uprawnień konsultować bezpośrednio z Ministerstwem Zdrowia.

Podkreślenia wymaga, że w zakresie kwestii związanych z doborem personelu placówki podmiot prowadzący powinien kierować się zakresem czynności określonych w art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy, tj. usług świadczonych przez placówkę całodobowej opieki. Zgodnie z treścią tegoż artykułu opieka w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku polega na świadczeniu przez całą dobę usług opiekuńczych zapewniających m.in.: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, czy też opiekę higieniczną. Natomiast sposób świadczenia usług powinien uwzględniać stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości osoby przebywającej w placówce, a także prawa człowieka, w tym w szczególności prawo do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa, o czym traktuje ust. 2 tegoż artykułu.

Odnosząc się do przedstawionych w piśmie wątpliwości wskazać należy, że pomimo, iż zawarty w ustawie o pomocy społecznej katalog usług świadczonych przez placówkę jest zamknięty to przy świadczeniu przez

placówkę usług opiekuńczych i bytowych należy mieć na względzie potrzebę ich zróżnicowania i dostosowania do konkretnego odbiorcy, jego stanu zdrowia, sprawności fizycznej i intelektualnej, indywidualnych potrzeb i możliwości. Działalność placówki powinna być zgodna z wymogami określonymi w ustawie o pomocy społecznej, a kwestie przestrzegania standardów usług podlegają ocenie w trakcie kontroli placówki. Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku powinien zatem posiadać odpowiednio wyszkolony personel, tak aby poziom świadczonych usług był zadowalający i dostosowany do potrzeb mieszkańców placówki, w tym do stanu ich zdrowia.

Natomiast, co do kategorii osób jakie mogą przebywać w placówce należy zwrócić uwagę, że w przepisie art. 67 ust. 1 ustawy jest mowa o osobach niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osobach w podeszłym wieku, bez rozróżnienia na rodzaj schorzeń, chorób, czy stopień niepełnosprawności. Wobec faktu, iż kwestie dotyczące oceny stopnia samodzielności ze względu na stan zdrowia, przewlekłe choroby czy też niepełnosprawności pozostają poza zakresem uregulowań zawartych w ustawie o pomocy społecznej, trudnym jest zajęcie stanowiska czy w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku mogą czy nie powinny przebywać osoby, których stan zdrowia wymaga opieki o szczególnym charakterze. Jednakże podkreślenia wymaga, że jak już wyżej wspomniano sposób świadczenia usług powinien uwzględniać stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości osób przebywających w placówce, a także prawa człowieka, w tym w szczególności prawo do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa.

W tym miejscu nie należy zapominać, że umieszczenie w placówce odbywa się na podstawie umowy cywilno-prawnej zawieranej pomiędzy mieszkańcem a podmiotem prowadzącym placówkę. Tym samym wydaje się za zasadne przyjęcie poglądu, że osoba ubiegająca się o miejsce w placówce przed dokonaniem wyboru placówki i zawarciem stosownej umowy powinna sprawdzić czy placówka ta jest w stanie zapewnić jej usługi i opiekę dostosowane do jej potrzeb. Pożądanym zachowaniem byłoby również zweryfikowanie czy podmiot prowadzący placówkę posiada zezwolenie wojewody oraz czy placówka ta spełnia standardy określone w ustawie o pomocy społecznej.

Dodatkowo, w kontekście omawianych wyżej regulacji warto przytoczyć tezę zawartą w wyroku Sądu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 sierpnia 2014 r., sygn. akt I SA/Wa 1989/14, w którym WSA stwierdził, że „ustawodawca w art. 67 i nast. ustawy wymienił trzy kategorie osób, do opieki nad którymi przewidział ten szczególny typ placówki zapewniającej całodobową opiekę: osoby niepełnosprawne, przewlekle chore lub osoby w podeszłym wieku. Oczywistym jest, że to sama natura cech określających te osoby: niepełnosprawność, przewlekła choroba oraz podeszły wiek - uzasadnia zapewnienie tym osobom całodobowej opieki poprzez realizację świadczeń wymienionych w art. 68 ust. 1 u.p.s. Ustawodawca nie uwzględnił przy powyższych kryteriach dodatkowo takich okoliczności, jak stan intelektualny, bowiem niezależnie od nich wystarczający jest sam fakt, iż osoba jest niepełnosprawna, przewlekle chora czy też w podeszłym wieku, by uzasadnione było zapewnienie jej całodobowej opieki w specjalnej placówce. Należy też zwrócić uwagę, że w placówce określonej w art. 67 i nast. u.p.s. nie muszą przebywać naraz osoby należące do wszystkich trzech wymienionych kategorii, wystarczające będzie bowiem, iż placówka zapewnia całodobową

opiekę osobom należącym do jednej z nich (a wówczas konieczne jest posiadanie stosownego zezwolenia, bo w innym przypadku działalność ta ma charakter nielegalny i jako taka podlega karze pieniężnej)”.

Jednocześnie wyjaśniam, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie może wypowiadać się w kwestii indywidualnego stosowania przez wojewodów przepisów prawa.

Podstawa prawna : ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.)

Z wyrazami szacunku

Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/